

Vergaderjaar 2021–2022

32 793

Preventief gezondheidsbeleid

Nr. 607

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 mei 2022

In aanvulling op de Kamerbrief van 22 februari jl.¹ informeer ik u hierbij over de start van de HPV-inhaalcampagne voor jongvolwassenen van 18 tot en met 26 jaar, de voortgang van de uitbreiding van de doelgroep van het Nationaal programma grieppreventie en het besluit om vaccinatie tegen het rotavirus voorlopig niet aan te bieden binnen het Rijksvaccinatieprogramma. Hieronder ga ik inhoudelijk in op de genoemde vaccinaties en licht ik het vervolg toe.

Aanvullende HPV-vaccinatiecampagne 18 tot en met 26 jaar

Zoals medegedeeld in mijn Kamerbrief van 22 februari jl., is per 31 januari de uitbreiding van de HPV-vaccinatie onder 18 jaar gestart.² Deze uitbreiding betekent dat vanaf dit voorjaar naast meisjes ook jongens worden gevaccineerd en de vaccinatieleeftijd wordt verlaagd naar het jaar dat het kind 10 wordt. Daarnaast vindt er – verspreid over twee jaar – een grootschalige inhaalcampagne voor meisjes en jongens tot 18 jaar plaats. Dit is conform het eerdere advies van de Gezondheidsraad hierover.³ De Gezondheidsraad heeft in datzelfde advies meegegeven dat ook jongvolwassenen van 18 tot en met 26 jaar de gelegenheid moeten krijgen om de HPV-vaccinatie in te halen. Het gaat hierbij om vrouwen die eerder niet zijn ingegaan op uitnodigingen om zich (volledig) te laten vaccineren en om mannen die eerder niet in aanmerking kwamen voor de HPV-vaccinatie. Volgens de Gezondheidsraad valt bij deze groep nog gezondheidswinst te behalen. In de beleidsreactie van september 2019 is te kennen gegeven dat dit advies wordt overgenomen. Daarbij was aangegeven dat het streven was om in 2021 te starten met deze aanvullende campagne.

¹ Kamerstuk 32 793, nr. 581

² Kamerstuk 32 793, nr. 581

³ Gezondheidsraad, «Vaccinatie tegen HPV», 19 juni 2019, te raadplegen via <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2019/06/19/vaccinatie-tegen-hpv>.

Het RIVM heeft in de afgelopen periode samen met verschillende betrokkenen gewerkt aan een scenarioverkenning en de eerste voorbereidingen getroffen voor een implementatieplan voor het vaccineren van jongvolwassenen tegen HPV. Hieruit bleek dat vanwege de potentiële grootte van deze campagne, de aanvullende HPV-campagne voor 18 tot en met 26 jaar een lastige opgave zou worden in de uitvoering. Om die reden, en vanwege de hoge werkdruk bij betrokkenen door de COVID-19 pandemie, is het helaas niet gelukt de aanvullende campagne in 2021 te laten starten.

Ik heb de GGD'en bereid gevonden om deze aanvullende campagne voor jongvolwassenen uit te voeren. Hiervoor zijn financiële middelen beschikbaar gesteld. Dit extra budget was nodig omdat het RIVM op basis van nieuwe peilingen een hogere deelname verwacht dan waar eerder rekening mee is gehouden. Het RIVM is inmiddels samen met GGD GHOR NL en de GGD'en gestart met het treffen van de voorbereidingen voor deze campagne. Naar verwachting zal de aanvullende HPV-vaccinatie-campagne voor 18- tot en met 26-jarigen eind van dit jaar starten en door de GGD'en worden afgerond in 2023.

Nationaal programma Grieppreventie (RIVM/beroepsgroepen)

In de eerdergenoemde brief van 22 februari jl. heb ik uw Kamer ook geïnformeerd over mijn voornemen om het advies van de Gezondheidsraad, over de herindicatiestelling van de griepvaccinatie, over te nemen⁴. Dat betekent dat het mogelijk wordt gemaakt, dat een aantal nieuwe risicogroepen die door de Gezondheidsraad zijn benoemd (zoals mensen die COVID-19 hebben doorgemaakt en longschade hebben opgelopen, mensen met morbide obesitas, met dementie en alle gezonde zwangere vrouwen vanaf 22 weken zwangerschap) in het Nationaal Programma Grieppreventie (NPG) jaarlijks een griepvaccinatie wordt aangeboden.

In de aanloop naar de voorjaarsbesluitvorming heeft het RIVM een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor de uitvoering van de griepvaccinatie voor deze nieuwe risicogroepen en een implementatieplan opgemaakt (zie bijlagen). Ik constateer dat de huisartsen bereid zijn om de meeste nieuwe risicogroepen te vaccineren in het kader van het NPG. Een deel van hen wordt in 2022 uitgenodigd via de huisarts. Voor de selectie van andere groepen is nog aanvullende registratie nodig of verwijzing van uit de tweede en derde lijn, zoals bijvoorbeeld bij mensen die COVID-19 hebben doorgemaakt en longschade hebben. De implementatie hiervan heeft iets meer tijd nodig en duurt voort in 2023. Tot die tijd kunnen deze mensen zichzelf melden bij de huisarts voor een vaccinatie als zij nog geen uitnodiging ontvangen.

Uit de verkenning is gebleken dat voor de vaccinatie van gezonde zwangere vrouwen, de huisarts geen logische route is omdat zwangere vrouwen vaak niet in beeld zijn bij de huisarts. De huisarts kan hen dus niet uitnodigen. Het RIVM heeft daarom verkend wat de optimale uitvoeringsroute is voor de maternale griepvaccinatie. In samenspraak met de betrokken beroepsgroepen heeft het RIVM geadviseerd (zie bijlage) om voor de uitvoering van de maternale griepvaccinatie van gezonde zwangere vrouwen de voorlichting te beleggen bij de verloskundige zorgverleners en de toediening van de vaccinatie te beleggen bij de JGZ. Hiermee wordt aangesloten bij de structuur voor de maternale kinkhoestvaccinatie, waardoor zwangere vrouwen voor maternale vaccinaties naar dezelfde uitvoerder kunnen gaan. Ik neem het advies van het RIVM over. De verloskundige zorgverleners en de JGZ zijn bereid maternale griepvaccinatie op zich te nemen. Voor de maternale griepvac-

⁴ Kamerstuk 32 793, nr. 581

cinatie is het helaas niet mogelijk gebleken om de implementatie gereed te hebben voorafgaand aan de griepvaccinatiecampagne in het najaar van 2022. Daarom wordt in 2022 een tijdelijke constructie opgezet waarbij gezonde zwangere vrouwen die in de doelgroep vallen zich in het najaar zelf bij de huisarts kunnen melden voor de vaccinatie, zoals ook het geval is geweest in 2021. Daarbij geldt dat zij dit jaar op de maternale griepvaccinatie gewezen kunnen worden door de verloskundige zorgverleners die daarvoor goed worden toegerust door middel van deskundigheidsbevordering.

Het is een goede ontwikkeling dat in samenwerking met de betrokken beroepsgroepen het mogelijk wordt gemaakt dat ook de nieuwe risicogroepen zich dit jaar kunnen beschermen tegen de (gevolgen van) griep.

Rota

Op 20 september 2021 informeerde mijn voorganger uw Kamer over het advies van de Gezondheidsraad om rotavirusvaccinatie op te nemen in het Rijksvaccinatieprogramma. Mijn voorganger gaf aan positief tegenover het advies te staan, maar een besluit hierover aan een volgend kabinet te laten. Hij merkte daarbij verder op dat de kosteneffectiviteit van algemene vaccinatie volgens de Gezondheidsraad nog ongunstig is en dat er nog geen dekking is voor deze extra investering.⁵

Nu de voorjaarsnota⁶ naar uw Kamer is verzonden, kan ik mededelen dat er geen financiële dekking beschikbaar is. Dit betekent dat deze vaccinatie niet op korte termijn (kosteloos) aangeboden kan worden aan alle zuigelingen in Nederland.

Wel blijft het mogelijk voor ouders, die dat willen, om hun kind(eren) tegen rotavirus te laten vaccineren. Het vaccin is op recept verkrijgbaar bij de huisarts en sommige GGD'en en vaccinatiecentra. Ouders moeten dit dan wel zelf betalen. Ik vind het belangrijk dat goede informatie over rotavirusvaccinatie makkelijk te vinden is.

Informatie voor publiek en professionals over rotavirusvaccinatie is beschikbaar op de website van het RIVM⁷. Deze website wordt steeds aangepast aan nieuwe ontwikkelingen en inzichten.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. van Ooijen

⁵ Kamerstuk 32 793, nr. 566

⁶ Kamerstuk 36 120, nr. 1

⁷ Informatie voor publiek is te vinden op: <https://www.rivm.nl/rotavirus/rotavirusvaccinatie>.
Informatie voor professionals is te vinden op: <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/rotavirus>.